

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6ა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 64

8 სექტემბერი 2017 წ

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება - 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის გაყვანა.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი - შპს „მტკვარი ჰესი“. ქ. თბილისი, ილია ჭავჭავაძის გამზირი № 74ა
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა - ახალციხის მუნიციპალიტეტი
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი - 25.08.2017 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ - შპს გამა კონსალტინგი

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილია, შპს „მტკვარი ჰესი“-ს ახალციხის მუნიციპალიტეტში მტკვარი ჰესის 220 კვ ძაბვის ქვესადგურის და 500 კვ ძაბვის ქვესადგურის „ახალციხე“-ს დამაკავშირებელი 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის (ეგხ) მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) ანგარიში.

220 კვ ძაბვის ეგხ განთავსება დაგეგმილია სამცხე ჯავახეთის რეგიონში, ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, მდ. მტკვარზე მშენებარე მტკვარი ჰესის (დადგმული სიმძლავრე 53 მვტ) მიერ გამომუშავებული ელექტროენერჯის სახელმწიფო ენერგოსისტემაში მიწოდების მიზნით. ეგხ მოეწყობა სოფლების ზიკილიისა და საყუნეთის ტერიტორიაზე და მისი სიგრძე იქნება 3.276 კმ და ანძები განთავსდება ზღვის დონიდან 933 - 1123 მეტრის ფარგლებში.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

განხილულია ეგხ-ს შემდეგი ალტერნატიული ვარიანტები: „ნულოვანი“ („პროექტის გარეშე“) ალტერნატივა და ეგხ-ს დერეფნის ალტერნატივები. ვინაიდან ჰიდროელექტროსადგური მშენებლობის ეტაპზეა - არაქმედების ალტერნატივა უგულვებელყოფილი იქნა. ეგხ-ს დერეფნისთვის განხილულია 2 ვარიანტი. ანგარიშში მოცემული შედარების საფუძველზე მიღებული იქნა გადაწყვეტილება, ეგხ-ს ტრასა დაცილებულიყო არსებულ და პერსპექტიულ საცხოვრებელ ზონებს უსაფრთხო მანძილებით.

საპროექტო ხაზი გადის სოფლების ზიკილიისა და საყუნეთის მიმდებარედ. ეგხ-ს საწყის წერტილს წარმოადგენს 500 კვ ქს ახალციხის 220 კვ სახაზო პორტალის მიმდებარე ტერიტორია, ბოლო წერტილი განთავსდება მშენებარე მტკვარი ჰესის ტერიტორიაზე. საპროექტო ეგხ-ს ფარგლებში სულ მოეწყობა 20 საყრდენი ანძა. საპროექტო ხაზის სიგრძე შეადგენს 3,276 კმ-ს. ეგხ-ს ტრასა გადის მდინარე მტკვრის ხეობაში, მაღალმთიან მდელოებზე თავისუფალ ტერიტორიებზე, მდ.მტკვრის ჭალისპირა ხეობაში, რომელსაც ესაზღვრება სოფლის დასახლებული უბანი. ეგხ-ს ტრასაზე გათვალისწინებულია ერთწრედიანი 220 კვ-იანი ლითონის უნიფიცირებული შუალედური და საანკერო-კუთხური საყრდენების მონტაჟი.

ეგხ საპროექტო მონაკვეთზე გადაკვეთს სხვადასხვა იმფრასტრუქტურულ ობიექტებს ესენია: 500 კვ. ეგხ; 35 კვ. ეგხ; 110 კვ. ეგხ; 3 ჯერ 10 კვ. ეგხ; რკინიგზის ხაზს; საერთაშორისო მნიშვნელობის „ხაშური-ახალციხე-ვალე (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი)-ს საავტომობილო გზას (ს-8). უახლოსი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს 80 მეტრში (№ 15 ანძასთან).

ეგხ-ს მთელ ტრასაზე პროექტი ითვალისწინებს ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის დაკიდებას, რომელიც წარმოადგენს მეხამრიდი გვარლის შიგთავსს და ავტომატურად ასრულებს მეხამრიდი გვარლის ფუნქციას. ეგხ-ს იზოლაცია განხორციელდება შესაბამისი ტიპის იზოლატორების საშუალებით.

ეგხ-ს ტრასაზე პროექტის მიხედვით გამოყენებული საყრდენის კონსტრუქცია შემოწმებულია და გადაანგარიშებულია ადგილობრივი გარემოპირობებისა და ტექნიკური დავალების მოთხოვნების შესაბამის დატვირთვებზე და დაყენებულია წერტილებზე, შესაბამისი მალეებით. საყრდენების სექციებისა და სექციების ერთ მთლიან საყრდენად აკრეფა განხორციელდება უშუალოდ სამშენებლო მოედანზე სამონტაჟო ჭანჭიკების საშუალებით. საყრდენების კოროზიისაგან დასაცავად გათვალისწინებულია ყველა ელემენტის ცხელი მოთუთიება.

მასალებისა და მოწყობილობის ტრანსპორტირება განხორციელდება თბილისიდან. ხაზის ქვეშ დროებით სარგებლობაში გასასხვისებელი მიწის ფართობი შეადგენს - 7,9 ჰა-ს.

საპროექტო ეგხ-ს მშენებლობისთვის ახალი სამშენებლო ბანაკის მოწყობა არ არის დაგეგმილი, მშენებლობის წარმართვა მოხდება უკვე არსებული მტკვარი ჰესის სამშენებლო

ბანაკიდან, რომელიც მდებარეობს საპროექტო ეგხ-ს მე-20 ანძიდან დაახლოებით 180-200 მეტრში დასავლეთის მიმართულებით და მდინარე მტკვარიდან 50-60 მეტრში სამხრეთის მიმართულებით. იმის გათვალისწინებით, რომ ეგხ-ს მშენებლობაზე დაახლოებით 15-20 ადამიანი იქნება დასაქმებული და მშენებლობა დაახლოებით 5-6 თვის განმავლობაში იწარმოებს დასაქმებულთა ძირითადი ნაწილი უნდა იყოს ადგილობრივი მოსახლე და სამშენებლო ბანაკზე დამატებითი საცხოვრებელი ადგილების მოწყობა არ იგეგმება.

საპროექტო ეგხ-ის მშენებლობის პროცესში ძირითადად გამოყენებული იქნება არსებული ადგილობრივი გზები და მხოლოდ რამდენიმე მონაკვეთზე იქნება საჭირო დროებითი მისასვლელი გზის მოწყობა, მათ შორი: საყრდენი N1 - საყრდენი N4 და საყრდენი N9 - საყრდენი N 5-ს მონაკვეთებზე. პირველ შემთხვევაში გზის სიგრძე შეადგენს 393 მეტრს, ხოლო მეორე გზის სიგრძე იქნება 798 მეტრი (სულ 1191 მეტრი). მისასვლელი გზების მოწყობისას მოსახლენი იქნება დაახლოებით 5360 მ² ტერიტორიაზე საერთო მოცულობით დაახლოებით 650-700 მ³.

ანგარიშში აღწერილია საპროექტო ტერიტორიის ბუნებრივი გარემო (ფიზიკურ-გეოგრაფიული გარემო და ბიოლოგიური გარემო) წარმოდგენილია სოციალურ-ეკონომიკური გარემო, კულტურული მემკვიდრეობა, ტურიზმი.

ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნული პარკის საპროექტო ზონასთან 8-10 კმ-ით დაშორების გამო, პროექტის მშენებლობა და ექსპლუატაცია ზეგავლენას არ მოახდენს დაცული ტერიტორიების ბიოლოგიურ გარემოზე.

ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევებით დადგინდა, რომ დასაპროექტებელი ეგხ-ის ტრასის ზოლში საინჟინროგეოლოგიური პირობები მშენებლობისა და ექსპლუატაციისათვის დამაკმაყოფილებელია. უარყოფითად მოქმედი თანამედროვე გეოლოგიური მოვლენები არ შეინიშნება. გრუნტის წყლები გვხვდება მხოლოდ ორ ადგილას: პიკეტ 18+18 და პიკეტ 30 + 74. ეგხ-ის დანარჩენ მონაკვეთებზე გრუნტის წყლები არ შეინიშნება. საფონდო მასალების მონაცემებით წყალი არ არის აგრესიული რკინაბეტონის მიმართ. სეისმური საშიშროების რუკაზე ტრასის საკვლევი უბანი მიეკუთვნება 8 ბალიან ზონას.

ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება მოსალოდნელია ძირითადად მშენებლობის პერიოდში, რომელსაც მოკლევადიანი ეფექტი ექნება და 4 კმ-მდე ტრასაზე იწარმოებს 20 კონკრეტულ უბანზე, შესაბამისად, ანგარიშში მოცემული შემარბილებელი ღონისძიებების გატარების შემთხვევაში ზემოქმედება იქნება დაბალი.

ხმაურის დონის ზემოქმედების შესასწავლად აღებულია ორი წერტილი: სამშენებლო ბანაკიდან უახლოესი საცხოვრებელი ზონის დაცილება 250 მ და საცხოვრებელ ზონასთან უახლესი ანძის (N15) დაცილება 80 მ. საკვლევი ტერიტორიებიდან საანგარიშო წერტილებამდე ხმაურის გავრცელების გაანგარიშება ჩატარებულია ჩამოთვლილი მანქანა-მოწყობილობის ერთდროული მუშაობის შემთხვევისთვის, ხმაურის მინიმალური ეკრანირების გათვალისწინებით (ანუ ყველაზე უარესი სცენარი). გათვლების მიხედვით საკონტროლო წერტილში ხმაურის გავრცელების დონეები არ აღემატება დამის საათებისათვის ნორმირებულ მნიშვნელობებს. თუ გავითვალისწინებთ, რომ სამშენებლო სამუშაოები შესრულდება მხოლოდ დღის საათებში, რაიმე რადიკალური ქმედებების გატარება არ არის აუცილებელი. სამშენებლო ბანაკში დასაქმებული პერსონალისთვის დაგეგმილია ინდივიდუალური დამცავი საშუალებების გამოყენება. ეგხ-ს ნორმალურ რეჟიმში ექსპლუატაცია ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებული არ იქნება.

საპროექტო ეგხ-ს სიმძლავრის და საცხოვრებელი ზონების დაცილების გათვალისწინებით, ჩატარებული კვლევების საფუძველზე ელექტრომაგნიტური ველების გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება შეფასდა როგორც ძალიან დაბალი. ამიტომ მისი შემარბილებელი ღონისძიებები არ არის წარმოდგენილი.

პროექტის განხორციელების შედეგად ზემოქმედების ძირითად რეცეპტორებს მდ. მტკვარი წარმოადგენს. როგორც აღინიშნა, მშენებლობის ეტაპზე გათვალისწინებული არ

არის დამოუკიდებელი სამშენებლო ბანაკის მოწყობა. პროექტის ძირითადი საქმიანობა, რომელიც პოტენციურად ზეგავლენას მოახდენს ზემოთ ჩამოთვლილ ზედაპირულ წყლებზე, მოიცავს მისასვლელი გზების გაყვანას და ანძების საძირკვლების გათხრას. ამ საქმიანობებს შეუძლიათ გარკვეული გავლენა იქონიონ წყლის ხარისხზე. №19 და №20 ანძის საძირკვლის გარდა, მდ. მტკვართან შეხება ფაქტიურად არ არის მოსალოდნელი. შესაბამისად, ანგარიშში მოცემული შემარბილებელი ღონისძიებების დაცვის შემდგომ ზემოქმედება იქნება დაბალი.

ეგხ-ს მიმდებარედ არსებული მცენარეული საფარი დაბალი საკონსერვაციო ღირებულების ბოტანიკური ობიექტია, შესაბამისად, ზემოქმედება მცენარეულ საფარზე არ არის მოსალოდნელი.

ეგხ-ს მშენებლობა გამოიწვევს ფაუნის დროებით შემფოთებას და შესაძლო მიგრაციას პროექტის ზემოქმედების ტერიტორიიდან. თუმცა, აღნიშნული მოკლევადიანი ზემოქმედებაა და მშენებლობის დასრულების შემდგომ ფაუნის წარმომადგენლებზე ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

ეგხ-ს მშენებლობა ორნითოფაუნაზე ზემოქმედებას არ ახდენს. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს - მოსალოდნელია ორნითოფაუნის სადენებთან შეჯახების საფრთხე. შემარბილებელი ღონისძიებებიდან აღსანიშნავია: ელექტრო გადამცემი ხაზები დაფარული იქნება ისეთი მასალით, რომელიც ფრინველებს დაიცავს შემთხვევითი შეხების დროს; სადენების მარკირება; მოწყობა ისეთი ნივთები, რომლებიც შედარებით მოძრავია (ქარის დროს).

ფრინველებზე ზემოქმედების მონიტორინგი ჩატარდება წელიწადში 2 ჯერ საგაზაფხულო და საშემოდგომო მიგრაციის აქტივობისას აღნიშნული მონიტორინგის ანგარიშები წარდგენილი იქნება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში.

ვიზუალურ-ლანდშაფტური ზემოქმედების შერბილება დაგეგმილია ნაგებობების ფერის და დიზაინის გონივრული შერჩევით. კონსტრუქციების, მასალების და ნარჩენების განთავსება მოხდება ისე, რომ ნაკლებად შესამჩნევი იყოს ვიზუალური რეცეპტორებისთვის.

პროექტის მასშტაბების გათვალისწინებით მიწის სამუშაოები არ არის მოცულობითი, შესაბამისად ზემოქმედებაც მინიმალურია. ნიადაგის ჰუმუსოვანი ფენა (უმნიშვნელო რაოდენობით) მოიხსნება წინასწარ და დასაწყობდება, შემდგომში რეკულტივაციის მიზნით გამოყენებისთვის.

გზმ-ს ანგარიშში აღწერილია მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციები და მოსალოდნელი შედეგები.

აღწერილია მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ ინფორმაცია და მათი უსაფრთხოდ მართვის საკითხები.

პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი კუმულაციურ ზემოქმედება შეიძლება შეფასებულია როგორც დაბალი ან ძალიან დაბალი, შესაბამისად შემარბილებელი ღონისძიებები არ არის მოცემული.

წარმოდგენილია ეგხ-ს მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპების შემარბილებელი ღონისძიებები და გარემოსდაცვითი მართვის გეგმები.

გზმ-ს ანგარიშს დანართის სახით თან ახლავს: ნარჩენების მართვის გეგმა; ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა; გამოყენებული ლიტერატურა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. ეგხ-ს მშენებლობა და ექსპლუატაცია განახორციელოს წარმოდგენილი გზმ-ს ანგარიშის, მითითებული შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. ეგხ-ს მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ინფრასტრუქტურული ობიექტების მფლობელებთან შეთანხმება, რომლებიც იკვეთება საპროექტო ელექტროგადამცემი ხაზით;
3. იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება ეკოლოგიურ ექსპერტიზას დაქვემდებარებული ობიექტების ტრასის ცვლილება - უზრუნველყოს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული პროცედურების გავლა;
4. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით;
5. ეგხ-ს სამშენებლო სამუშაოების დაწყება და ეგხ-ს ექსპლუატაციაში გაშვება აცნობოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს.

IV. დასკვნა

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი შპს „მტკვარი ჰესი“-ს ახალციხის მუნიციპალიტეტში მტკვარი ჰესის 220კვ ძაბვის ქვესადგურის და 500 კვ ძაბვის ქვესადგურის „ახალციხე“-ს დამაკავშირებელი 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობებით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის პირველადი სტრუქტურული
ერთეულის ხელმძღვანელი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060183049244617

ბრძანება №628

ქ. თბილისი

08 / სექტემბერი / 2017 წ.

შპს „მტკვარი ჰესი“-ს ახალციხის მუნიციპალიტეტში მტკვარი ჰესის 220კვ ძაბვის ქვესადგურის და 500 კვ ძაბვის ქვესადგურის „ახალციხე“-ს დამაკავშირებელი 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ლ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 64; (08.09.2017 წ) საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილ შპს „მტკვარი ჰესი“-ს ახალციხის მუნიციპალიტეტში მტკვარი ჰესის 220კვ ძაბვის ქვესადგურის და 500 კვ ძაბვის ქვესადგურის „ახალციხე“-ს დამაკავშირებელი 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე;
2. შპს „მტკვარი ჰესი“-მ საქმიანობა განახორციელოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის შესაბამისად და უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 64; 08.09.2017წ) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „მტკვარი ჰესი“-ს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „მტკვარი ჰესი“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

სოლომონ პავლიაშვილი